

Нейтн Браун

Може би повече от всеки един друг автор от ХХ век Клайв Стейпълс Луис е писателят, успял да обясни най-добре какво значи "обикновено християнство" на своите читатели, били те християни или нехристияни. Луис умира

евангелизационна насоченост - *Signs of the Times* за Тихоокеанския регион - аз се сблъскам с това предизвикателство месец след месец. Трябва непрекъснато да се питаме как да представим вярванията си на обикновения читател, който може би не е запознат с Библията или християнството. Сигурен съм, че не

път. Агресивният евангелизъм е важен, но парадоксалното е, че понякога той застава на пътя ни и ни пречи да бъдем истински и ефективни, а също така добавя бремето на вината в ежедневните ни взаимоотношения.

Наместо това трябва да бъдем готови да споделяме своя живот със се-

добед те решават да играят на криеница, за да прогонят сукката. Докато Питър, най-големият от тях, брои със затворени очи до сто, останалите три деца се пръсват из къщата в търсене на съвършено скривалище. Икономът ги е предупредил да не правят това никога, но в края на краищата те са

тиянство" е класика. Но той също така представя Евангелието и чрез другите си писания като седемте книги, съставляващи "Хрониките на Нарния".

Със сигурност тези седем книги не могат да бъдат пренебрегнати като проста история за малки деца. Авторът им е изразил това пряко в посвещени-

ция, че съвременните хора ги споменават, без често дори да знаят откъде произлизат те - за "блудния син", "изгубената овца", "солта на земята". Защо толкова често Писанията се обръщат към художествената измислица, наместо към буквалното - докато представят истината? Джордж МакДоналд, за когото К. С. Луис често твърди, че е допринесъл за духовното му вдъхновение и дълбочина, ни предлага следното: "В притчата може да бъде скрита повече истина, отколкото в една цяла биография."

Какво трябва да правят християните, когато осъзнават, че навлизат в земите на "Имало едно време..."? Всъщност в един буквален смисъл ние вече живеем в тези земи. Ландшафтът им е съставен от физически и духовни елементи, едновременно непосредственото и трансцендентното. Живеем в история, която има брилянтно начало, катастрофична среда и обаятелен край.

Когато осъзнаем реалността и гравитационната сила на тази сюжетна линия, един въпрос неизменно се появява в ума ни: "Как тогава ще живе-

Да живееш просто

през 1963 г., но влиянието му като писател продължава да расте. Творбите му неизменно получават място в списъка на най-значимите християнски произведения за целия изминал век.

Премиерата през този месец на филмовата адаптация "Лъвът, вещицата и дрешникът", позната като "Хрониките на Нарния", е още една глава в тази история. Мнозина християни и фенове на книгата ще изгледат критично филмираната версия на историята с надеждата, че по-дълбокото значение на приказката, разказана от Луис, ще оцелее след "диснификацията" на книгата. (Ще побързам да добавя, че филмът се продуцира от по-малка компания, за която се разбра, че е положила огромни усилия, за да запази целостта на историята, и непрестанно се е консултирала с доведения син на Луис - Дъглас Грешам.)

Понякога опитът на Луис да създаде популярно-достъпна теология и в частност алегоричните му художествени писания са били критикувани и той е бил обвиняван, че е само един теолог аматьор, посветил твърде много усилия на това, да изрази християнството с прости думи. Но тези обвинения са доставяли радост на Луис. Той заявява, че главната му цел е била точно такава - да обясни християнството по такъв начин, че да бъде разбрано на прост език от обикновените хора. Той обяснява: "Истинският тест се крие в простото обяснение. Ако не можете да изразите вярата си по прост начин, то или не я разбирате, или не вярвате истински."

Това е изпитание, особено за църква, която залага изключително много на своята теология и теолозите си. Способни ли сме да изразим най-важните си, уникални и понякога твърде заплетени доктрини чрез езика, разбираем за днешните хора?

Този въпрос трябва да бъде задаван, когато свидетелстваме, когато провеждаме обичайните си църковни програми и богослужения, по време на публични евангелизации или в евангелизационни дейности на църквата, като телевизионни предавания, списания, уебсайтове.

В работата ми като редактор на списание с

Няма нищо случайно в приликата между лъва, господар на Нарния и Лъва от Юдиното племе. К. С. Луис преднамерено е вмъкнал образа на Христос, който сам ще смаже главата на злото в края на времето.

Урок за големи от Хрониките на Нарния

всякога успяваме в това, а всеки нов брой поражда нови въпроси, но, както го е изразил Луис, да не полагаш усилия не е изход. Ако твърдим, че разбираме и вярваме в ученията си, трябва непрестанно да търсим по-добри форми да изразяваме и представяме своята вяра по начин, по който тя да значи нещо за съвременното общество.

Луис ни дава насока за това чрез личното си преживяване от времето, когато е писал поредицата си за деца. Той подчертава, че историите му са преди всичко истории. "Някои хора смятат, че сядам и си задавам въпроса: "Как да разкажа нещо за християнството на деца?" След което си измислям приказка, която да ползвам като инструмент, събирам информация за детската психология и решавам коя е възрастовата група, за която пиша. Тогава си набелязвам списък с основни християнски истини и ги обличам във възможни най-подходящи алегории. Това е пълна фантазмагория. Не мога да пиша по такъв начин... В началото в историите няма християнство, то пропива в тях по своя собствена воля."

Може би понякога е нужно не да поставим акцент върху това, да евангелизираме, а върху това, просто да бъдем. Луис се е стремил да напише проста история, а вярата му пропива в нея по естествен

мействата, приятелите, колегите си. Да говорим на простия език на общите ни преживявания като обикновени човешки същества и така да позволим на онова, което е най-важно, да пропие от само себе си в тези взаимоотношения. "Почитайте със сърцата си Христос като Господ - пише апостол Павел, - като бъдете винаги готови да отговаряте, но с кротост и страхопочитание." (1 Петрово 3:15)

Нейтн Браун, редактор на сп. *Signs of the Times* за Тихоокеанския регион на адвентната църква и *South Pacific Division Record*.

Гари Суонсън

Тази история може да започне и с "Имало едно време..."

Четири британски деца - две момичета и две момчета, заминават за красивата английска провинция, тъй като родителите им искат да предпазят живота им. Това е времето на Втората световна война и големите градове биват бомбардирани в средата на нощта. Децата са изпратени да живеят с ексцентричен и неприветлив човек, представен ни като Професора, и неговия иконом в прекарно провинциално имение. В един дъждовен сле-

просто деца.

В отдалечена и полупразна стая Люси, най-малката от четиримата, открива прекрасен резбован дрешник, покрит с гигантски чаршаф. Съвършеното скривалище! Тя издърпва плата на пода и леко открехва вратата. Ярката светлина прониква между дрехите, висящи във вътрешността. Изумена, си проправя път сред тях към светлината и попада в студена, ослепително бяла, покрита със сняг земя - един цял нов свят - Нарния.

По-късно, когато сестра ѝ и братята ѝ попадат там, най-голямата от тях, Сюзън, омаяна, изрича една дума: "Невъзможно!" Да и не.

В продължение на векове християните имат разногласия относно това, какво да правят с тези няколко думи - "Имало едно време...". Каква е ползата, ако има изобщо такава, от подобни истории? Трябва ли напълно да им обърнем гръб?

Авторът на измисления свят на Нарния е, разбира се, К. С. Луис, който може би най-добре бива описван като най-големият и популярен апологет на християнството през ХХ в. Той представя пред съвременния свят аргументи в полза на християнството, които устояват и пред най-взискателното рационално мислене. Книгата му "Обикновено хрис-

тиянство" е класика. Но той също така представя Евангелието и чрез другите си писания като седемте книги, съставляващи "Хрониките на Нарния". Със сигурност тези седем книги не могат да бъдат пренебрегнати като проста история за малки деца. Авторът им е изразил това пряко в посвещени-

та към първата книга - "Лъвът, вещицата и дрешникът" - на своята кръщелница - Люси Барфилд: "Написах тази история за теб - казва той, - но когато я започнах, не осъзнавах, че момичетата растат по-бързо от книгите. В резултат на това ти вече си твърде голяма за приказки, а по времето, когато книгата бъде отпечатана и подвързана, ще бъдеш още по-голяма. Но някой ден ще бъдеш достатъчно голяма, за да започнеш да четеш приказки отново."

От културна гледна точка приказката е универсален начин да бъде изразено онази част от човешкото съществуване, която надхвърля буквалното и ежедневното. Живеем в свят, изплетен от обикновеното и необикновеното, и този подарен ни от Бога дар, наречен въображение, изказва най-съкровените ни тревоги и най-скъпите ни надежди, докато сме деца или възрастни.

Пророк Натан използва въображението, за да представи пред цар Давид елегантно-остроумната притча за "малкото женско агне" (2 Царе 12:1-4). Най-младият син на Гедеон - Йотам, изправен пред подобна деликатна ситуация, започна историята си с: "Веднъж дърветата отишли да помажат цар..." (Съдии 9:8). И, разбира се, всичките въображаеми истории на Исус, които са така органично свързани със западно-европейската цивилиза-

ем?" (Езекил 33:10). Писанията, както и по-плахо "Хрониките на Нарния" - ни дават отговор на този въпрос в забележителен унисон помежду им.

Гари Суонсън - заместник-директор на Отдела за съботното училище към Генералната конференция на адвентистите от седмия ден

К. С. Луис (1898-1963) е писател, поет и литературен критик, автор на десетки книги, есета и биографии. Преподавал философия и английска литература в Оксфорд, както и средновековна и ренесансова литература в Кеймбридж. Дълги години Луис е бил атеист. В книгата си "Изненадан от радостта" той пише следното за прелома в своя живот: "Това, от което толкова много се страхувах, най-накрая ми се случи. През летния семестър на 1926 г. аз се предадох, признах, че Бог е Бог, коленичих и се помолих. В онзи ден сигурно съм бил най-неохотно покаял гън грешник в цяла Англия."

Впоследствие Луис става автор на множество християнски книги, забележителни със своята дълбочина и логика на изложението. Някои от най-известните са "Обикновено християнство", "Проблемът болка", "Четири пъти любов", "Писмата на гувешвагеца", поредицата "Нарния" (издадени от издателство "Нов Човек").